

96 04 13

Justino Mancinkericičius poetinė drama "Mažydas". Filosofiniai cymastymai

".. Turišteja tamša, nė gali juu matyti sare nė verti dėl saro gyvenimo. Vieno, nepakartojamo... Ož as jie uinkausi, ar faro ranka, visų manęs ištūsta, mane vede?.. Pareiga... Ateiti į čia pivalijau, prakalbint jis sielas, su- teikt amžinybėje balsę, tai žemei, tai Lietuvai... Mano meilė, malda nė tikejimas... Mano tai žeme, po dievo dangum... Lietuva..."

(Mažydo monologas,
poetinė drama "Mažydas")

Poetinėje dramoje "Mažydas" sprendimų tautos surengimo, išlikimo problema. Tai drama apie žmogų, noras iuissi pirmą lietuvišką knygą. Apie jo auką turynei, atsisakant savęs nė visą saro

gyvenimą paskiriant kitiems. Nė munas - tai upė, kuri skiria nė jungia susiskaldžiusią Lietuvą. Tai "pykčio nė meilės upė", nes žmonės abipus brantų nesutaria, tačiau dainuoja tas pacias dainas! Tai tie patys žmonės - viena tauta! Su meile vienais litam nė lietuvišku žodžiu - viena kalba. Kalba - tai dietuvos išsigelbėjimas, nes ji nėra savyje trūtos tradicijas, pamocius, lietuvių charakterio buodus. Jei jis reikia išsaugoti, tad jis surengtų tautą. Ši pareiga - tai Mažydo pareiga, jis egzistencijos muzastis. Jam paresta tai atlikti; nė jis gumiasi iki galvo, išsiadidžiamas pats savęs, palikdamas mylimą moterį, išduodamas saro sūnų. Jis jaučiasi kaltas, dėl sė. atskirtęs žmones, bet pareiga terynei jam yra svarbesnė už pareigą autinam. Jis supranta, kad cukodamas saro laime, gali atnesti

ję kitiems. Tai kas yra geriau? Ar gyventi laimingam tarp nelaimingų ar nelaimingam tarp laimingo? Paciam valgejti, kai aplinkui badoja, paciam linksmintis, kai aplinkui lūždi? Tai reiskia būti egoistu, o tai yra - nebečia žmogumi. O juk Mažydas dare ~~ne~~ paprasta laime, o laime išlikti tautai, kuri žūva, maras dama saro tautiskuma. Jam paresta kilni pareiga, iš jis tikrai gėdo, jog labicai už visko myli saro tėvynėjos žmones - o juk tai tikejimo esme! Atgaboti aktinius ~~laisus~~ Mažydas ^{visas} gerenomis ~~gycių longius~~, ^{dolino} dalijosi su jais saro duona, dare jėms saro meilę iš mokė juos lekturisko žodžio. Ir ~~jis~~ jaučesi laiminges, ~~at~~duodamas saro laime kitiems. Jei an tai ne stebuklinga? Tu atiduodi saro laime kitiems, bet tai dano tare laimingu, radinasi, tu jos neįmanantil

Mažydui tai buvo rečinteli laime. Antplesčias iš gimto krašto, kurio labai ilgejosi, jis jaučesi sretimas ⁶⁽¹⁾ ^{81.}. Bet juk jis buvo ten pati - tėvynėje, tik anapus Vienuno! Jis tarsi tas gėuoliukas, atpliekdytas sečiunis upės vandeny, aplaužytom šakom ir šaknim. Mažydas, sodindamas gėuolą, sodina tarsi pats sare. Lietuva iš visų pusiu plieki naujo tikejimo uimais. Koks buvo tikslas ~~jis~~ ^(K) ^{lgy}? Įvesti? Isgelbeti tautą, einancią "meteisingu" kelui, ar... ja sunaikinti? Jei tai vos ne įvyko, tačiau atsirado žmonių, kurie sečiavo, jog rečintelis kelias tautai išlikti - susitaukysti. O kai ne visi paklusko - išdare senus diurus, iš lietuvių suskilo. Šiu naujiesi tikejimu nustamas sretimas žodis dar labicai skaldo ją. Bet naujosi religija, matydamas styrę tautos misinimasi, norėdama išvengti nemalonumų, turėjo

pripazinti lietuvišką žodį. Todėl pirmoji
lietuviška kryga buvo naujogo tikėjimo
Apsažymas lietuviškiei žodžiai. Mažydas
žinijo, jog išlikti lietuviams padės nau-
ji religija ir sava balba, kuri, iš
karto į karto perduodama, nes
sue savimi lietuviškumą.

"Mėginsite sudėti pirmą žodį.

Klausykite gerai... Šiandim klausykite!

Kai tarsit šitis žodis, tai ant liepų

Pajusite medaus ir baujo skoni,

Išgirsit volunge priėj lietus sėukiant,

Iškūosit sceno ir liepynę kvapą,

Regesit baugų debesio sėselį

Per lauką liegant..."

LIE-TU-VA..."

8-9/8 f.